ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudců JUDr. Ladislava Derky a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **DEKTRADE, a. s.,** se sídlem Tiskařská 10/257, Praha 10, proti žalovanému: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát,** se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2015, č. j. ČOI 27413/15/O100/2000/15/Vy/Št, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 9. 2016, č. j. 10 A 112/2015 - 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 4114 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozsudkem ze dne 21. 9. 2016, č. j. 10 A 112/2015 - 30 Krajský soud v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud") zrušil rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí České obchodní inspekce, inspektorátu Jihočeského a Vysočiny ze dne 23. 2. 2015, č. j. ČOI 21631/15/2000/PR1546/14/ZOS/Bö (dále jen „ČOI").

[2] Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci na základě § 23 odst. 1 a § 24 odst. 12 písm. c) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 31. 12. 2014 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele"), uloženo zaplatit pokutu ve výši 5000 Kč. Důvodem uložení pokuty bylo spáchání správního deliktu dle § 24 odst. 7 písm. v) zákona o ochraně spotřebitele [nyní písm. x), pozn. Nejvyššího správního soudu] tím, že v rozporu s § 19 odst. 3 téhož zákona žalobce nevyřídil reklamaci vady dlažby a obkladů v zákonné lhůtě

30 dnů ode dne uplatnění reklamace, ačkoliv k dohodě o delší lhůtě pro vyřízení reklamace mezi žalobcem a spotřebitelkou nedošlo, a dále za spáchání správního deliktu podle § 24 odst. 7 písm. t) zákona o ochraně spotřebitele [nyní písm. v), pozn. Nejvyššího správního soudu] tím, že v rozporu s § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele nevydal spotřebitelce písemné potvrzení o uplatnění reklamace se stanovenými náležitostmi. Spotřebitelka dne 3. 3. 2014 uplatnila u žalobce reklamaci obkladů a dlažby, žalobce jí však nevydal písemné potvrzení s vyznačením data, obsahu reklamace a požadovaného způsobu vyřízení. Zároveň nevydal potvrzení o datu a způsobu vyřízení reklamace. Protokol dále obsahuje informaci o tom, že žalobce nebyl povinnou osobou, neboť spotřebitelce neprodal výrobky ani neposkytl služby. Spotřebitelka si u žalobce obklady vybrala a nechala si zpracovat návrh koupelny. Později si však realizaci objednala u společnosti Stavby Hummel, s. r. o. Dlažba i obklady tak byly následně od žalobce odebrány dne 19. 9. 2013 společností Stavby Hummel, s. r. o. Žalobce měl v takové situaci sepsat potvrzení o přijetí reklamace a vyřídit ji s tím, že není povinnou osobou, neboť výrobky neprodal a služby neposkytl. Nesplněním této povinnosti podle správního orgánu prvního stupně došlo k porušení § 19 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele, za což žalobce nese odpovědnost. Dne 3. 3. 2014 spotřebitelka se žalobcem jednala a zaslala mu fotografie vadných obkladů. Dne 4. 3. 2014 žalobce spotřebitelce e-mailem odpověděl, že jednal se svým dodavatelem (společností SANIMAT, s. r. o.), který sdělil, že se tato vada vyskytla již několikrát a že vada by měla zhruba do jednoho měsíce zmizet. Reklamace nebyla vyřízena a v průběhu doby vada obkladů nevymizela. Následně žalobce vyrozuměl spotřebitelku o tom, že jeho dodavatel e-mailem ze dne 12. 8. 2014 reklamaci zamítl. Spotřebitelka proto u ČOI podala stížnost, že nebyl dodržen postup při reklamaci, nebyl vydán reklamační protokol a nebyly dodrženy reklamační lhůty dle zákona o ochraně spotřebitele.

[3] V návaznosti na kontrolu provozovny žalobce v Jindřichově Hradci dne 18. 9. 2014 provedenou na základě podnětu spotřebitelky byla žalobci příkazem ČOI ze dne 29. 12. 2014, č. j. ČOI 126465/14/2000/P1546/ZOS/BÓ, uložena pokuta ve výši 5000 Kč za spáchání správního deliktu podle § 24 odst. 7 písm. v) a písm. t) zákona o ochraně spotřebitele [nyní § 24 odst. 7 písm. x) a v), pozn. Nejvyššího správního soudu]. Proti tomuto příkazu podal žalobce včasný odpor. Rozhodnutím ze dne 23. 2. 2015 (prvostupňovým rozhodnutím) byla žalobci uložena pokuta ve výši 5000 Kč za spáchání správního deliktu podle § 24 odst. 7 písm. v) a t) zákona o ochraně spotřebitele [nyní § 24 odst. 7 písm. x) a v), pozn. Nejvyššího správního soudu]. Žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí podal odvolání, o kterém bylo rozhodnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 5. 2015.

[4] Rozhodnutí žalovaného i ČOI napadl žalobce žalobou ke krajskému soudu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v rámci žalobních bodů, jak je uplatnil žalobce v podané žalobě ve smyslu § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného postupem podle § 75 odst. 1 s. ř. s., a dospěl k závěru, že postup správních orgánů nebyl v souladu se zákonem, rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí ČOI proto zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku krajský soud zrekapituloval, že již v průběhu správního řízení bylo zjištěno, že mezi spotřebitelkou a žalobcem neexistoval smluvní ani obdobný vztah vážící se k reklamovanému zboží, a odkázal na protokol o kontrole ze dne 18. 9. 2014. Uvedl, že správní orgány správně zjistily skutkový stav, a sporným bodem se tak stalo to, zda mohl žalobce, který nebyl prodávajícím dle občanského zákoníku (zákona č. 89/2012 Sb., dále jen „o. z.“), být odpovědným za správní delikty podle zákona o ochraně spotřebitele.

[5] Po právní stránce dal krajský soud zcela za pravdu žalobci. Vyjádřil své přesvědčení, že se žalobce ze své pozice, která byla ve správním řízení prokázána, nemohl dopustit žádného

veřejnoprávního deliktu vůči reklamující fyzické osobě, za nějž by mohl být v režimu zákona o ochraně spotřebitele sankcionován. Doplnil, že s výkladem správních orgánů o tom, že každý prodávající je povinen přijmout reklamaci kteréhokoliv spotřebitele a teprve poté se začít zabývat tím, zda je osobou odpovědnou za vyřízení reklamace, se nelze ztotožnit. Takový výklad dle krajského soudu nemá oporu v právu a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2016, č. j. 9 As 55/2015 - 23. Podle tohoto rozsudku ustanovení zákona o ochraně spotřebitele nelze vykládat izolovaně od soukromoprávní úpravy v občanském zákoníku, neboť právní řád tvoří jeden celek. Zároveň však uvádí, že *„povinnost přijmout a vyřídit reklamaci je nerozlučně spjatá s kupní smlouvou uzavřenou mezi žalobkyní a spotřebitelem.* " Krajský soud vyjádřil své pochopení ohledně úvah správních orgánů, které považovaly za pochybení žalobce to, že reklamující osobu ponechával v omylu, že řeší svou reklamaci u příslušného subjektu, a tím jí marně plynul čas k uplatnění reklamace u správného subjektu. Obecně krajský soud vyhodnotil postup žalobce jako nesprávný, neboť skutečně měl a mohl reklamující osobu o své vlastní vůli zpravit o tom, že není osobou příslušnou k vyřizování její reklamace. Dle krajského soudu však za to žalobce nemůže být sankcionován v režimu zákona o ochraně spotřebitele, neboť žádná taková skutková podstata správního deliktu na obdobnou situaci nedopadá. Důsledky žalobcova nesprávného postupu proto nebylo možno řešit v rovině veřejného práva. Případný soukromoprávní nárok reklamující osoby na náhradu škody vůči žalobci by mohl být uplatňován jedině u civilního soudu.

[6] Krajský soud uzavřel, že žalobce nebylo možno sankcionovat za jednání, na které zákon o ochraně spotřebitele nedopadá, a odpovědnost za spáchání správního deliktu nelze dovozovat extenzivním výkladem veřejnoprávní normy. Byla to především sama reklamující osoba, která svá práva z odpovědnosti za vady zboží neuplatnila řádně u správného subjektu. Krajský soud proto zrušil napadené rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňové podle § 78 odst. 1 a 3 s. ř. s. pro nezákonnost spočívající v nesprávném výkladu právních předpisů a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

II. Kasační stížnost žalovaného a vyjádření žalobce

[7] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které navrhl rozhodnutí zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. V odůvodnění stížnosti zpochybnil správnost posouzení právní otázky krajským soudem [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], zda byl v daném případě žalobce povinen vyřídit reklamaci spotřebitelky. Stěžovatel potvrdil, že v předmětné věci nebylo sporu o tom, že osoba, která dala podnět ke kontrole, pořídila reklamované zboží pro svou vlastní potřebu, a tedy jednala v postavení spotřebitelky ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Nebylo též sporným, že spotřebitelka při osobní návštěvě v provozovně ve vztahu k danému zboží ústně uplatnila reklamaci ve smyslu § 13 zákona o ochraně spotřebitele. Již v této fázi mělo být spotřebitelce vydáno potvrzení o uplatnění reklamace ve smyslu § 19 odst. 1 věty druhé část před středníkem zákona o ochraně spotřebitele. Reklamační řízení zahájené přijetím uplatněné reklamace mělo pak být bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě dle § 19 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele, řádně uzavřeno, a to i prostým zamítnutím reklamace, aniž by se vůbec zkoumala vytýkaná vada, neboť spotřebitelka nemohla prokázat nabytí předmětu reklamace od žalobce. V předmětné věci se tak však nestalo, z čehož reklamující osoba dovodila porušení povinnosti prodávajícího žalobcem.

[8] Stěžovatel uvedl, že nezpochybňuje vazbu mezi zákonem o ochraně spotřebitele a o. z., odmítá však užití ustanovení o. z. k omezení působnosti výslovné úpravy obsažené v zákoně o ochraně spotřebitele. Ustanovení § 2172 o. z. upravuje chování kupujícího (zpravidla

spotřebitele) tak, aby jeho existující právo z vady bylo uplatněno na správném místě, přičemž dané ustanovení v podstatě předpokládá, že se jedná o oprávněnou reklamaci. Sankcí za nerespektování právní úpravy je pouze oprávněné zamítnutí reklamace subjektem, který za danou vadu nenese odpovědnost. Ustanovení § 19 zákona o ochraně spotřebitele upravuje nakládání podnikatele se spotřebitelskými reklamacemi, které jsou u něj uplatněny, popř. obdobnou činnost záruční opravny jednající namísto prodávajícího. Pod hrozbou veřejnoprávní sankce se zde stanoví jistá pravidla chování silnější strany (podnikatele) vůči slabší straně (spotřebiteli).

[9] Podle stěžovatele zákon o ochraně spotřebitele na rozdíl od § 2172 o. z. neupravuje uplatňování odpovědnosti za vady ve smyslu náležitého postupu spotřebitele tak, aby byl se svou reklamací úspěšný, ale reguluje chování prodávajícího vůči spotřebitelským reklamacím obecně. Stěžovatel nesdílí názor krajského soudu, dle kterého lze citovaná ustanovení zákona o ochraně spotřebitele a o. z. použít ve shodném okruhu případů s tím, že jen vůči zboží prodanému daným podnikatelem spotřebiteli lze vyžadovat formální naplnění postupů upravených v § 19 zákona o ochraně spotřebitele. V případě, že by byl připuštěn výklad, že je prodávající povinen vystavit předmětná potvrzení o uplatnění reklamace a důvodu jejího zamítnutí pouze tehdy, kdy on sám připouští, že je osobou odpovědnou za vady výrobku, měl by spotřebitel v následných soudních či jiných řízeních výrazně ztíženou důkazní situaci ohledně toho, zda svá práva nejprve u prodávajícího řádně a včas uplatnil, a s jakým výsledkem. Dle stěžovatele je zřejmé, že potvrzovací povinnost prodávajícího je stanovena právě za účelem vnesení pořádku a transparentnosti do jednání o vytýkané vadě. Takovou povinnost nepovažuje za neúměrně zatěžující, a je na prodávajícím, aby si předem vyjasnil posloupnost věcí, jimiž by se měl zabývat, tj. nejprve vyzvat spotřebitele, aby nákup u něj doložil, a až na základě toho se pouštět do případného zkoumání vady. K rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2016, č. j. 9 As 55/2015 - 23, ohledně vazby soukromoprávní úpravy odpovědnosti za vady a veřejnoprávní úpravy přijímání a vyřizování spotřebitelských reklamací podnikatelem, na který se ve svém rozsudku odvolával krajský soud, stěžovatel uvedl, že závěry citovaného rozsudku měly význam v tehdy projednávané věci. Jejich mechanické přebírání na podporu restriktivního výkladu v aktuální věci by však dle stěžovatele bylo chybné.

[10] Stěžovatel uzavřel, že jím zastávaný výklad není rozšiřující, nýbrž odpovídá smyslu i znění aplikovaného § 19 zákona o ochraně spotřebitele i právní úpravě ochrany spotřebitele jako celku. Pro úplnost však ještě podotkl, že ani rozšiřujícímu výkladu se nejvyšší soudní instituce České republiky v minulosti nebránily. Poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 10. 11. 2009, sp. zn. III. ÚS 2983/08, ve kterém Ústavní soud mj. konstatoval, že § 19 zákona o ochraně spotřebitele „je třeba vykládat extenzivním způsobem ve prospěch spotřebitele, a to s ohledem na účel zákona, jímž je právě ochrana spotřebitele jako „slabší strany" právního vztahu založeného spotřebitelskou smlouvou", jakož i navazující rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 7. 2011, sp. zn. 33 Cdo 3228/2009. Obdobné závěry o nutnosti výkladu ve prospěch co nejširší ochrany spotřebitele pak dle stěžovatele vyplývají i z relevantní judikatury Soudního dvora Evropské Unie, např. z rozsudku ze dne 5. 7. 2012 ve věci C-49/11 Content Services Ltd proti Bundesarbeitskammer. Stěžovatel nepovažuje za správný názor žalobce, že nárok z vad věci vznesený u prodávajícího se má považovat za reklamaci ve smyslu zákona o ochraně spotřebitele jen tehdy, pokud věc byla u prodávajícího zakoupena.

[11] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadený rozsudek krajského soudu považuje po skutkové i právní stránce za zcela správný, dostatečně odůvodněný a plně se ztotožňuje s jeho závěry. Judikaturu předkládanou stěžovatelem odmítl jako nepřiléhavou,

neboť v příslušných případech mezi účastníky existoval smluvní vztah na rozdíl od kasační věci. S ohledem na uvedené žalobce navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, za stěžovatele ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná zaměstnanec s vysokoškolským právnickým vzděláním a jsou splněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s. Nejvyšší správní soud dále přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, v tomto případě žádnou z vad zakládajících nepřezkoumatelnost, ať již pro nesrozumitelnost nebo pro nedostatek důvodů.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Předmětem řízení o kasační stížnosti je řešení otázky, zda povinnost vyřídit reklamaci dle § 19 zákona o ochraně spotřebitele dopadá pouze na podnikatele, který má uzavřenu smlouvu se spotřebitelem, jejíhož plnění se reklamace týká, nebo jestli má tuto povinnost i podnikatel bez jakéhokoliv smluvního vztahu k reklamující osobě (Nejvyšší správní soud podotýká, že ve druhém zmíněném případě reklamující osoba není spotřebitelem, neboť neuzavřela smlouvu s podnikatelem, vůči kterému reklamuje).

[15] Podle § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele: *S výjimkou případů, kdy je k provedení opravy určena jiná osoba,[13)] je prodávající povinen přijmout reklamaci v kterékoli provozovně, v níž je přijetí reklamace možné s ohledem na sortiment prodávaného zboží nebo poskytovaných služeb, případně i v sídle nebo místě podnikání. Prodávající je povinen spotřebiteli vydat písemné potvrzení o tom, kdy spotřebitel právo uplatnil, co je obsahem reklamace a jaký způsob vyřízení reklamace spotřebitel požaduje; a dále potvrzení o datu a způsobu vyřízení reklamace, včetně potvrzení o provedení opravy a době jejího trvání, případně písemné odůvodnění zamítnutí reklamace. Tato povinnost se vztahuje i na jiné osoby určené k provedení opravy.* Pozn. [13)] odkazuje na § 2172 o. z. Podle odst. 2: *V provozovně musí být po celou provozní dobu přítomen pracovník pověřený vyřizovat reklamace.* Podle odst. 3: P*rodávající nebo jím pověřený pracovník rozhodne o reklamaci ihned, ve složitých případech do tří pracovních dnů. Do této lhůty se nezapočítává doba přiměřená podle druhu výrobku či služby potřebná k odbornému posouzení vady. Reklamace včetně odstranění vady musí být vyřízena bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne uplatnění reklamace, pokud se prodávající se spotřebitelem nedohodne na delší lhůtě. Marné uplynutí této lhůty se považuje za podstatné porušení smlouvy.*

[16] Podle § 24 odst. 7 písm. v) zákona o ochraně spotřebitele: *Prodávající se dopustí správního deliktu tím, že nerozhodne o reklamaci nebo ji nevyřídí podle § 19 odst. 3.*

[17] Podle § 24 odst. 7 písm. t) zákona o ochraně spotřebitele: *Prodávající se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 19 odst. 1 nepřijme reklamaci nebo nevydá spotřebiteli písemné potvrzení o reklamaci se stanovenými údaji.*

[18] Jak je z uvedených ustanovení zřejmé, klíčový je pojem „prodávající“, neboť jen jemu jsou ukládány povinnosti v § 19 zákona o ochraně spotřebitele. Tento pojem je definován v uvedeném zákoně v § 2 odst. 1 písm. b), podle něhož pro účely tohoto zákona se rozumí prodávajícím podnikatel, který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby. Službou se rozumí jakákoliv podnikatelská činnost, která je určena k nabídce spotřebiteli

[§ 2 odst. 1 písm. g) uvedeného zákona]. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že právně významnou je též definice spotřebitele obsažená v § 2 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona, podle které spotřebitelem je „*fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání*“.

[19] Z uvedených definic plyne, že podle zákona o ochraně spotřebitele je prodávajícím pouze takový podnikatel, který na základě smlouvy poskytl plnění fyzické osobě, jež nejednala v rámci své podnikatelské činnosti (tedy spotřebiteli). Pokud chybí některá z uvedených náležitostí (osoba poskytující smluvní plnění není podnikatelem, resp. podnikatelem je, ale nejedná v rámci své podnikatelské činnosti a/nebo fyzická osobě přijala smluvní plnění pro potřeby své podnikatelské činnosti), nejedná se o prodávajícího na jedné straně a zároveň o spotřebitele na straně druhé. Tato zákonná koncepce systémově navazuje na soukromoprávní úpravu obsaženou v o. z. v § 419 („*Spotřebitelem je každý člověk, který mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná.*“). Nejvyšší správní soud podotýká, že stejná koncepce pojmů „spotřebitel“ na jedné straně a „podnikatel“ na straně druhé platila i v občanském zákoníku účinném do 31. 12. 2013 (zákoně č. 40/1964 Sb., dále jen „obč. zák.“), a to v § 52 a násl. obč. zák., který pro podnikatele používal pojem „dodavatel“.

[20] Na uvedené zákonné pojmy logicky navazuje i definice reklamace obsažená v zákoně o ochraně spotřebitele v § 13, podle kterého „[p]*rodávající je povinen spotřebitele řádně informovat o rozsahu, podmínkách a způsobu uplatnění práva z vadného plnění (dále jen „reklamace“), spolu s údaji o tom, kde lze reklamaci uplatnit*“. Z uvedené definice plyne, že právo z vadného plnění (reklamaci) lze uplatnit jen vůči podnikateli, který poskytl reklamujícímu plnění na základě smlouvy. Pokud nebyla žádná smlouva mezi dotyčnými subjekty uzavřena, nelze hovořit o reklamaci, tj. o uplatnění práva z vadného plnění smlouvy.

[21] Smyslem úpravy obsažené v § 19 zákona o ochraně spotřebitele je posílení postavení spotřebitele vůči prodávajícímu při uplatnění práv spotřebitele z mezi nimi uzavřené smlouvy (tento účel zákona je potvrzen i v důvodové zprávě k návrhu zákona č. 634/1992 Sb. účinného v původní podobě od 31. 12. 1992 a následující novelizace zákona na tomto účelu ničeho nezměnily). Uvedené ustanovení (jež je sice obsaženo ve veřejnoprávní normě, ale má zřetelně soukromoprávní dopad) zavádí maximální lhůtu 30 dní pro vyřízení reklamace a v odst. 3 je pro případ porušení této lhůty stanovena nevyvratitelná právní domněnka podstatného porušení smlouvy. I tato právní domněnka svědčí závěru, že mezi reklamujícím a příjemcem reklamace musí být uzavřen smluvní vztah.

[22] Žalobce je ve smyslu § 2 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele dodavatelem (tím je „*každý další podnikatel, který přímo nebo prostřednictvím jiných podnikatelů dodal prodávajícímu výrobky*“), proto tím spíše není důvod považovat žalobce za prodávajícího dle § 2 odst. 1 písm. b) uvedeného zákona.

[23] Žalovaný nesprávně dovozuje, že podle výkladu krajského soudu by byl prodávající povinen vystavit potvrzení o uplatnění reklamace a důvodu jejího zamítnutí pouze tehdy, pokud by prodávající připustil, že je odpovědný za vady plnění. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že prodávající je podle § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele povinen vystavit uvedená potvrzení, a to i v případě, že nesouhlasí se svou odpovědností za tvrzené vady. Avšak musí být splněna základní podmínka, že je prodávajícím ve smyslu § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele, tj. že plnil na základě smlouvy uzavřené s nyní reklamujícím spotřebitelem.

[24] Je nesprávná i představa, že by majetková sankce uložená podnikateli, který nemá uzavřenou smlouvu se „spotřebitelem“ za údajné nesplnění povinností uložených v § 19 uvedeného zákona, posilovala postavení dotyčného „spotřebitele“. Ve skutečnosti by uložení takové sankce nic neměnilo na tom, že fyzická osoba v postavení spotřebitele by neměla uplatněnou reklamaci vůči jejímu skutečnému prodávajícímu, tj. vůči podnikateli, se kterým má uzavřenou smlouvu. Naopak jen v případě smluvního partnera mají smysl sankce za porušení povinnosti prodávajícího se vypořádat s reklamací spotřebitele, neboť zesilují motivaci prodávajícího co nejdříve vyjasnit, zda reklamaci přijímá, či ji odmítá jako neoprávněnou, a poskytují spotřebiteli důkazy, zda uplatnil práva z odpovědnosti za vady v záruční době. Je pak na spotřebiteli, zda se bude svého eventuálně neuspokojeného nároku z vadného plnění domáhat žalobou u civilního soudu.

[25] Nejvyšší správní soud souhlasí s věcným hodnocením krajského soudu, že žalobce měl a mohl informovat reklamující osobu, že žalobce není příslušný k vyřízení její reklamace. Nicméně tento postup žalobce nemá žádné právní důsledky a je správný závěr krajského soudu, že žádná skutková podstata správního deliktu uvedeného v zákoně o ochraně spotřebitele na tuto situaci nedopadá. Nejvyšší správní soud dodává, že v dané věci se pochybení jako první dopustila reklamující osoba tím, že nereklamovala u svého smluvního partnera, nýbrž u žalobce.

[26] Pokud by měl být správný názor žalovaného, že na rozdíl od pojetí podnikatele a spotřebitele obsaženého v § 419 o. z., jakož i předchozích pojmů dodavatele a spotřebitele obsažených v obč. zák., představují prodávající na jedné straně a spotřebitelé na straně druhé blíže nekonkretizované množiny osob zahrnující všechny podnikatele a všechny potenciální spotřebitele, muselo by být takové pojetí výslovně zakotveno v zákoně, aby bylo zřejmé, že pojmy „spotřebitel“ a též „podnikatel“ či prodávající nemají v zákoně o ochraně spotřebitele stejný význam jako v o. z. a dříve v obč. zák.

[27] Nejvyšší správní soud se dále zabýval judikáty, na které žalovaný odkázal v kasační stížnosti.

[28] V rozsudku Soudního dvora Evropské unie sp. zn. C-49/11 z 5. 7. 2012 byla právně zkoumána skutková situace, v rámci které spotřebitel uzavřel na dálku smlouvu s podnikatelem, přičemž informace o nemožnosti odstoupit od smlouvy byla na internetu zpřístupněna pouze prostřednictvím hypertextového odkazu.

[29] V rozsudku z 28. 1. 2016, č. j. 9 As 55/2015 - 23 Nejvyšší správní soud řešil po právní stránce skutkovou situaci, kdy ČOI uložila podnikateli (žalobci v řízení u správního soudu) pokutu za správní delikt dle zákona o ochraně spotřebitele za to, že třetí osoba (označená v kupní smlouvě uzavřené mezi žalobcem a spotřebitelem jako záruční servis) nevystavila spotřebiteli potvrzení o uplatnění reklamace se všemi předepsanými náležitostmi dle § 19 odst. 1 uvedeného zákona. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ČOI postupovala správně, když pokutu dle uvedeného zákona uložila žalobci (prodávajícímu z kupní smlouvy), nikoliv třetí osobě, která nevyřídila řádně reklamaci. Nejvyšší správní soud mj. uvedl, že „[u]*stanovení zákona o ochraně spotřebitele mimo to nelze vykládat izolovaně od soukromoprávní úpravy obsažené v občanském zákoníku. Právní řád tvoří jednotný celek, jehož jednotlivé části jsou spolu ve vzájemných systémových souvislostech. Konkrétní pravidlo chování proto bývá vyjádřeno často nikoliv v jediném předpise, ale v několika předpisech, případně neposkytuje-li jeden právní předpis jednoznačnou odpověď na určitou právní otázku, je nezbytné vyložit ji v systémových souvislostech s předpisy ostatními tak, aby tato otázka byla spravedlivě a rozumně zodpovězena (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2004, č. j. 1 As 9/2003 - 90,*

publ. Pod č. 360/2004 Sb. NSS)….Posuzovaná právní úprava zákona o ochraně spotřebitele představuje veřejnoprávní nástavbu občanskoprávní úpravy týkající se odpovědnosti za vady prodané věci. Soukromoprávní vztahy jsou tak chráněny také normami veřejného práva určenými k ochraně spotřebitele, které mají zajistit jejich realizaci (viz dále)…Závěr o odpovědnosti žalobkyně za porušení vytýkaných povinností podporuje i to, že soukromoprávnímu režimu odpovědnosti za vady zboží by měl zásadně odpovídat i veřejnoprávní režim stanovující povinnosti při uplatňování a vyřizování reklamací. Právní řád totiž tvoří jednotný celek, jak již bylo uvedeno shora (viz body [20] a [21] tohoto rozsudku). Zakotvení veřejnoprávních povinností v rámci reklamačního řízení, včetně sankcí za jejich porušení, zajišťuje realizaci práv spotřebitelů plynoucích z vadného plnění podle soukromého práva (např. veřejnoprávní povinnost vydat potvrzení o uplatnění reklamace se všemi náležitostmi slouží k osvědčení, zda spotřebitel práva z odpovědnosti za vady uplatnil v záruční době a jaká práva uplatnil). Proto pokud prodávající spotřebiteli odpovídá za vady prodaného zboží, je logické, aby zároveň odpovídal i ve sféře práva veřejného za splnění povinností při uplatňování a vyřizování reklamace, a t o i v případě, že práva z vadného plnění byla uplatněna u jím určené osoby k provedení opravy…..“ Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku dále odmítl jako nesprávný výklad krajského soudu, podle kterého bylo namístě považovat záruční servis za prodávajícího ve smyslu § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele. Dále Nejvyšší správní soud uvedl, že *„*[p]*ovinnost přijmout a vyřídit reklamaci je nerozlučně spjatá s kupní smlouvou uzavřenou mezi žalobkyní a spotřebitelem. Plnění této povinnosti představuje pouze realizaci práv a povinností plynoucích z původní smlouvy o koupi vozu, byť provedenou jiným subjektem než prodávajícím.“*

[30] Ani závěry nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2983/08 z 10. 11. 2009 nesvědčí právnímu názoru žalovaného. V tomto nálezu se Ústavní soud právně zabýval skutkovou situací, ve které spotřebitelka odstoupila od kupní smlouvy uzavřené s podnikatelem v postavení prodávajícího (dodavatele dle § 52 odst. 2 obč. zák.), přičemž Ústavní soud aplikoval § 19 zákona o ochraně spotřebitele na dotyčného prodávajícího. Zcela stejně postupoval Nejvyšší soud v rozsudku z 10. 11. 2009 sp. zn. 33 Cdo 3228/2009, ve kterém bylo posuzováno odstoupení spotřebitele od kupní smlouvy uzavřené s podnikatelem v postavení prodávajícího, který nevyřídil záruční reklamaci v 30denní lhůtě stanovené v § 19 zákona o ochraně spotřebitele.

[31] Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že žádné z rozhodnutí, kterými argumentoval žalovaný, nepodporuje jeho právní názor. Naopak všechna citovaná rozhodnutí se týkala smluvních vztahů uzavřených mezi spotřebitelem a podnikatelem jako prodávajícím. V rozsudku sp. zn. 9 As 55/2015 Nejvyšší správní soud zcela jasně vyjádřil právní závěr, že prodávající dle § 19 zákona o ochraně spotřebitele je pouze podnikatel, který uzavřel smlouvu se spotřebitelem, nikoliv již třetí osoba (v tomto případě záruční servis), kterou prodávající ve smlouvě označil v souladu s § 625 obč. zák., resp. dle nové právní úpravy v § 2172 o. z. Nejvyšší správní soud dodává, že když nelze tuto třetí osobu považovat za prodávajícího dle zákona o ochraně spotřebitele, tím spíše nemůže být prodávajícím zcela jiná osoba, která nejenže nemá smluvní vztah se „spotřebitelem“ (ve skutečnosti kupující ze smlouvy uzavřené s prodávajícím Stavby Hummel, s. r. o. nebyla ve vztahu k žalobci spotřebitelem), ale ani není ve smlouvě označená jako třetí osoba, u které má být reklamováno. Dokonce kdyby byl žalobce třetí osobou ve smyslu § 2172 o. z., v případě neřádného vyřízení reklamace z jeho strany by bylo možné dle § 19 zákona o ochraně spotřebitele uložit pokutu za správní delikt jen prodávajícímu, tj. společnosti Stavby Hummel, s. r. o., nikoliv žalobci.

[32] Nejvyšší správní soud uzavírá – podnikatel, který s reklamující fyzickou osobou nemá uzavřenou smlouvu, z níž má reklamovaný nárok z vadného plnění vyplývat, není prodávajícím dle § 19 zákona o ochraně spotřebitele, a proto se nemůže dopustit správních deliktů dle § 24 odst. 7 uvedeného zákona. Vzhledem k tomuto závěru se Nejvyšší správní soud ztotožnil s právním závěrem krajského soudu, že žalobce nebyl ve vztahu k reklamující fyzické osobě

prodávajícím, a tedy správním přestupcem podle § 24 odst. 7 písm. v) a t) zákona o ochraně spotřebitele.

[33] Není naplněn důvod kasační stížnosti (nesprávný právní názor krajského soudu) podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[34] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené závěry zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., věty poslední.

[35] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s., a to ve prospěch úspěšného žalobce proti stěžovateli. Zástupce žalobce, který přestal v průběhu řízení žalobce zastupovat, učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, kterým bylo vyjádření ke kasační stížnosti [úkon podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. - advokátního tarifu]. Za to náleží žalobci odměna ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], k níž je třeba připočíst 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu; to činí dohromady 3400 Kč. Zástupce byl plátcem daně z přidané hodnoty, a částka náhrady se proto zvyšuje o částku 714 Kč odpovídající dani v sazbě 21 %, kterou je zástupce povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů, na částku 4114 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. června 2018

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu